

ERITREAN REVOLUTIONARY DEMOCRATIC FRONT

“ላምፕዱዛ” ዘይተኸፍለ፡
ታሪኻዊ ዕዳ ኤርትራውያን!!

ካብ 2013 ናብ 2014 ዝዞረ

ዓመተ 2013 ከም ሻምኡ ዛዚምና ንሓድሽ ዓመት 2014 ተስፋ ሰኒቕና ንምቕባል ንሸባሽብ ምህላውና፡ ነጋሪ ዘድልዮ ኣይኮነን። ምክንያቱ ምስ ግዜ ዝኸሰቱ ተረኽቦታት ኣብ ህይወት ሰባት እንተ ኣወንታዊ/ኣሉታዊ ጽልዋታት ምፍጣሮም ግድን ብምኳን፡ ኣረጊት ዓመት ኣብቁዑ ናብ ሓድሽ ዓመት ኣብ ዝተቀየረሉ እዋን፡ ካብ ዝሓለፈ ዝሓሸ ነገር ምትስፋው ሰብኣዊ ባህሪ። ስለዚ ድማ ሰባት ምስ ምቕያር ግዜ ተስፋ ሰኒቑም ንመጻኢ ጉዕዞኦም ከማዕድዉ ዝተለምደ ነገር።

ንዓና ኤርትራውያን ግን ከም ህዝብን ሃገርን ኪኖዚ ሰብኣዊ ምክንያት፡ ካልእ ኣሎና። ምስ ምጅማር ሓደሽቲ ዓመታት ስቓይና ክዛዘም፡ ዘመንና ተመሊሱ ራሕሲ ክኾነልና፤ ኣብ ቅድሚ ህላውናን ቀጻልነትናን ንዝተደጎሉ ሓደጋታት ሰገርና፡ በጋጣሚ ዘይኮነስ ብቃልስና ጎይቶት ብሩህ መጻኢና እንኾነሉ ዓመት እናተተሰፈና፡ ኣብ ዝሓለፉ ዓመታት ዝኸሰርናዮም ወርቃዊ ዕድላት ነኩሕሕሰሉ ኣጋጣሚ ብምጽባይ፡ 22 ዓመታት መመላእታ ሓሊፉናዮ። ሎሚ ግን ኣብ ፍሉይ ታሪኻዊ ኣጋጣሚ ኮይንና ኢና ንዓመተ 2013 ሰገርና ምጅማር ዓመተ 2014 ንጽንብላ ዘለና።

ፍሉይነት እዚ ኣጋጣሚዚ፡ ኣብ ሓደ ቅጽበታዊ ህሞት ኣስታት 370 ዝኾኑ ንጹሃት ዜጋታትና ኣብ ላምፕዱዛ ብጅምላ ተቐዚሮም ምህላቆም ዝፈጠር፡ መሪር ሃገራዊ ሓዘንን ጓህን ናብ የዕጽምትና ሰሪቡዮ፤ ሞት ናይቶም ግዳያት፡ እቶም ብህይወት ዘሎና፡ ንሕልናና ብምኽራኳኳ ታሪኻዊ ሓላፍነትና ክንስከም ኣብ ዝተቐሰብናሉ ፍሉይ እዋን። ከምቲ “መለበሚን ኣይግበርካ መለበምን ኣይክላእኻ” ዝብልዎኳ እንተዘይኮነ፡ ንጹሃት ግዳያትና፡ ህይወቶም ዝረከሱሉ ከበድ ጅምላዊ ህልቂት፡ ንኩላ ኤርትራዊት ስድራ-ቤት ብመዘና ኣልቦ መሪር ሓዘን ጎቢኡ፡ ሰፊሕ ህዝባዊ ቁጠዐ ዝፈጠረ፡ መንነት ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ንቃልዕ ክወጽእ ዝገበረ። ህልቂት ዜጋታትና ኣስቆንቂኑና፡ ንሕሉፍ ጉዕዞና ክንፍትሽ ዝደረሸ ከነታት ፈጠሩ። ንቡዙሓት ኣብ መሳርዕ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ክጽንቡና፡ እቶም ብዘልማድ ክሳለዩ ዝጸንሑ ድማ፡ ብኣወንታዊ ኣበርክቶ ክዕዮና ምክንያት ኮይኑዎም። እዚ ኣጋጣሚዚ፡ ብዋጋ ህይወት ንጹሃት ዜጋታትና፡ ነቲ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ዝዘነብይ ዘሎ ሓደጋ ጥፍኣትን ሳዕቤኑን ዘመላኸት። ስለዝኾነ ድማ፡ ምጅማር ዓመተ 2014 ዝዚ ሓደጋዚ ንምዕጻፍ ብስም ሰማእታትና ሕድሪ ኣብ ዝተቐበልናሉ ጽባሕ ብምኳን፡ ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ።

ዚ ዝተቐበልናዮ ሕድሪ፡ ምስ ምቕያር ሓድሽ ዓመት፡ ኣጀንድኡ ዝዕጸ ፋይል ዘይኮነስ፡ ክሳብቲ ጠንቂ ህልቂት ንጹሃት ዜጋታትና ዝኾነ ስርዓት ካብ ሱሩ ምሒና፡ መተካእትኡ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ብምህናጽ ክብርታት ዜጋታትና እነውሕስ፡ ኣብ ዝገንና ከም ዘይተኸፈለ ሕልናዊ ዕዳ ኮይኑ ዝቐጽል።

ካብዚ መሰረታዊ ሓቂዚ ብምብጋስ፡ ዚህ ሃገራዊ ሞሪንዚ ከም በዓል-ቤት ኮይኑ ኣብ ምዕራፉ ንምብጻሕ፡ ዝቃለሱ ዘለዉ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝኾኑ ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ እቲ ሞተር ሕብረተሰባዊ ለውጢ ዝኾነ፡ ተቐባሊ ሕድሪ መንእሰይ ወለዶ ኤርትራ ድማ ብፍላይ፡ ታሪኻዊ ኣበርክቶኦም እንታይዮ? ኣብ ቅድሚኦም ዘሎ ብድሆታትን ወርቃዊ ዕድላትን እንታይ ይመስል? ዝብሉ መሰረታዊ ሕቶታት ምምላስ ...ኣብ ምጅማርዚ ሓድሽ ዓመት፡ ቀዳማይ ኣጀንዳና ክኸውን ንቡር።

ብርግጽ ብመንጽርዚ ተረኽቦ፡ ኣብ ህዝብታት ኤርትራን ተቓለስቲ ደቁን ሓያል ነድርን ቐጠዐን ወለዱ ሓድሽ ህዝባዊ ማዕበል ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ክፍጠር ኮይኑ። እዚ ኣወንታዊ ምላሽ ህዝብታት ኤርትራን ተቓለስቲ ደቁን በጋጣሚ ዝተፈጠረ ዘይኮነስ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኣሳይያስ ኣብ ውሽጢ 22 ዓመታት ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ናይ ዝፈጸሞም ገበናት ድምር ውጽኢት። እዚ ብመስርሕ ዝተሞህለሉ ዓሚቕ ቅሬታ መሰረት ጌሩ፡ ብተረኽቦ ላምፕዱዛ ሰማይ ዝገረገ ህዝባዊ ተቃውሞ፡ ረስኑ ሓለዩ ናብ ነገራዊ ለውጢ ክቐየርን መሰረታዊ ረብሓታት ህዝብታትና ንምርግጽ ብዝኸለሉ መንገዱ ብሱል ፖለቲካዊ ሚዛን ክጭብጥ፤ ቅኑዕ ራእይ ክግትር፤ ናብቲ ዘንቀዶ መሰረታዊ ዕላማ ክበጽሕ ድማ፡ ክውደብን ብቐዕ ኣመራርሓ ክህልዎን ዘለዎ ተደላይነት ዘይስገር።

አብዚ መዳይዚ፡ ከም ጅማሮ ዝረአ ዘሎ ብግዱሳት ሃገራውያን ዝተበጋገሰ ናይ ምውዳቡ ተበገሶታት፡ ኣዘዩ ክተባባዕ ዝግብኦ ኣወንታዊ ተግባርዮ። እዚ ተበግሶዚ፡ ክንዲ'ቲ ኣወንታዊ ጅማሮኡ፡ ፍሉይ ኣቓልቦ ክግበረሉ ዝግባእ መሰረታዊ ጉዳያት ኣለው። እዚ ኣወንታዊ ህዝባዊ ማዕበልዚ፡ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ብብኩራት መሪሕ ደሞክራሲያዊ ውድብ ኣብ ዝሰቅየሉ፡ ብሰንኩ ድማ ኣይሊ ተቓውሞ ታሪኻዊ ኣላፍነቱ ኣብ ምፍጻም ዝበኸረሉን ድሕነት ህዝብን ሃገርን ኣብ ተኣፋፊ ኩነት ዝወደቐሉን ህሞት ዝተበጋገሰዮ። ኣብ ከምዚ ዝኣምሰሉ ኣጋጣሚታት ዝለዓሉ ሰፋሕቲ ህዝባዊ ማዕበላት፡ ንድሩት ፖለቲካዊ ንቕሓት ህዝብታት ብምምዝማዝ ብሓደ ሸነኽ፡ ክቱር ባህግን ርሱን ስምዒታትን ብምርሰሳን ከኣ ቦቲ ካልእ ሸነኽ፡ እቲ ዝተፈጠረ ማዕበል ግዳይ ተበለጽቲ ኣይልታት ናይ ምዃን ዕድሉ ዝሰፈሐዮ። ኣብ እንግድዓ ኣፋሽ ተወጢሖም መሰረታዊ ዕላማታቱ ንምጭዋይ ዘድብዩ ተበለጽቲ ኣይልታት ግዳይ ዝኾነ ህዝባዊ ማዕበል ድማ፡ “ወጭ ኣንተገልበጥካዮ ወጭ” ካብ ምዃን ዝዘልል ኣይኮነን። ስለዚ እምበኣር፡ ኣፋሽ መሰረታዊ ረብሓታቱ ንምርግጽ፡ ዋሕስ ደሞክራሲያዊ ቃልስታቱ ክኸውን ዘብቅዮ፡ ኣብ ብሱል ፖለቲካዊ ንቕሓት ዝተሰረተ ወሳኒ ተሳትፎኡ ከረጋግጽ እንተኸኢሉ ጥራይዮ። ስለዚ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝኾነ ህዝብታት ኤርትራ፡ ንነፍሲ-ወከፍ ስድሪ ጉዕዞታቶም፡ ብንቕሓት ክመዝንምን፡ ብመንጽር ምርግጽ መሰረታዊ ለውጢ ምዕያር ከምዘድሊ ግቡእ ትኩረት ክወሃቦ ኣለዎ።

ኣብ መስርሕ እዚ ህዝባዊ ማዕበል፡ ፊተውራሪ ኮይኑ ዝዋሳእ ዘሎ መንእሰይ ወለዶዮ። መንእሰይ ኤርትራ ግቡእ ታሪኻዊ ኣላፍነቱ ከለልይን ብዝተወደበ መልክዕ ጸረ-ደመኛ ጸላኢኡ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ክቃለስን ዝጀመረሉ እዩን፡ ቅድሚ ተረኽቦ ላምፕዱዳዮ። ግዳያት ላምፕዱዳ ዝበዝሑ ኣብ ክለ ናይ መንእሰይ ዕድመ ዝርከቡ፡ ንህጻውንቲ ዕሸላት፣ ኣዳስ ኣራሰን ጥንሰትን ዝሓወሱ፡ ንብምልእቲ ስድራ ዝለከሙ፡ ብዓይነቱ ፍሉይ ዘሰቅቕ ፍጻመ ብምንባሩ፡ ኣብ ህልውና ርእሱ ፋሽስቲ ኢሳይያስን ስርዓቱን ኣብ ልዕሊ መንእሰያት ናይ ዝፍጸም ዝጸነሐን ዘሎን ግፍዕታት ጥርዚ መርኣዮዮ። ስለዝኾነ ከኣ፡ ኣብ ልዕሊቲ ዝተጀመረ ቃልሲ መንእሰያት ንደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ተወሳኺ ነዳዲ ኮይኑ ሰውራዊ ቁጠባን ሕራህን ከዛይዶ ባህርያዊዮ።

ቃልሲ መንእሰያት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ እቲ ነዊሕ ኣወንታዊ ምዕባላታት ዘመዝገበን ዝሰፈሐ ዓቕምታት መንእሰያት ዝመመረን ስምረት መንእሰያት ኤርትራ ንድሕነት ሃገር ድማ ብፍላይ፡ ናብ ዝበለጸ መልክዕ ውደባ ክሰጋገርን ሰፊሕ ተሳትፎ መንእሰይ ኤርትራ ዘረጋገጸ፡ ማእከላይ ስሕበት ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብምዃን ታሪኻዊ ኣላፍነቱ ንምፍጻም ናብ ዘኸለሎ ብርኪ ንምስግጋር ዝተጀመረ ቃልሲ፡ ኣብ ከምዚ ዝኣምሰሉ ወርቃዊ ዕድላትዮ ዝካየድ ዘሎ። ብርግጽ እቲ ጉዕዞ ልሙጽ ክኸውን ምጽባይ የዋህነትዮ። ኣብ መስርሕ ቃልሲ ውሽጣውን ግዳማውን መልክዕ ዘለዎም ብድሆታት ክጋጥሙን፡ ኣብ ጉዕዞ “ፖለቲካዊ ሒቕታታት” ክፍጠሩ ከም ዝኸኢሉ ዘይክሓድ ኣቂዮ።

ብመሰረቱውን፡ ሰፊሕ ተሳትፎ መንእሰያት ኤርትራ ዘረጋገጸ፡ ማእከላይ ስሕበት ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝኾነ ዱልዱል ኣይሊ ተቓውሞ ኣብ ምርግጽ ዝህሉ ብድሆታት፡ ካብቲ ብዘልማድ ዝካየድ ቃልሲ እቲ ዝሓየለዮ። ምኽንያቱ፡ ምስ ምፍጣርዚ ኣይሊዚ ረብሕኡ ኣብ ኣደጋ ዝወድቕ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ብሓደ ገጽ፡ ናይ ትምክሕትን ጽባታን ኣይልታት ተቓውሞ ከኣ ብካልእ ገጽ፡ ኣባራዊ ግንባር ፈጠሮም፡ ኣብ ልዕሊዚ ኣድሽ ናይ ለውጢ ኣይሊ፡ ዋልታን ጭማራን ወዲሮም፡ ንምብርዓኑ ክቃለሱ ከም ዝኸኢሉ ከይተሓልመ ዝፍታሕ ኣቂዮ። ዕጥቂ ናይዞም ኣይልታት ድማ፡ ንድሩት ንቕሓት ኣፋሽ ብምምዝማዝ፡ ምስሉይ ሃገራዊ ካባ ተኸዲኖም “ብሃገራውነት” እናኸሰሱ፡ ንዝፍጠሩ ንኡሳን ፖለቲካዊ ፍልልያት፡ ብኣውራጃውን ሃይማኖታውን ድሕረታት እናለወሱ፡ ብናይ “ደርህ መትከል” ንምውሳእ ዝመርጹዮም። ነዚ “ዘደየ ሕልና” ዝወልዶ ተጸብኦታትዚ ንምምካትን መኣዝን ቃልሲ ከይሰሓትካ ናብ ርሻን ዓወት ንምብጻሕ፡ እቲ እንኮ ፍቱን መድሓኒት፡ ውሽጣዊ ጽሬት ኣባላት ብምሕላው፡ ኣብ ውሽጢ ንዝለዓሉ ፖለቲካዊ ፍልልያት ብሰልጡን ደሞክራሲያዊ መንገዲ እናመሓደርካ፡ ብጽንዓት ምቕላስዮ። ስለዚ፡ ንግዳማዊ ተጸብኦታት ዕድል ዝኸፍት ውሽጣዊ ኣካውና ምዃን ከም ኣፈሻዊ ኣቂ ብምቕማጥ፡ ቀንዲ ናይ ቃልሲ ትኩረት፡ መንእሰያት ኤርትራ ፖለቲካዊ ህይወቶም ኣብ ምህናጽን ምጉልባትን ዘንጸጸረ ክኸውን ይግባእ። በዚ ኣቢልካ ዝፍጠር ኣያል ፖለቲካዊ ዕጥቂ፡ ነቲ ዝኸበሮ ግዳማዊ ተጸብኦታት መኪቲ፡ ንዝተፈጥረ ወርቃዊ ዕድል፡ ብግቡእ ብምምዝማዝ መሰረታዊ ለውጢ ንምርግጽ ነገራዊ ኣይሊ ዘደልድልዮ።

ንምጥቕላል ዝኣክል፡ ዓመተ 2013 ኣብ ኣጋ ምዝሓሙ ብዝተኸሰተ ህልቂት ንጹሃት ዜጋታትና፡ ዝሰምበረ ሕልናና ንምፍጥሱ፡ ኣብ ቅድሚ ግዳያት ዝኣተናዮ መብጽዓ ከኣ ንምፍጻም፡ ኣብ ዓመተ 2014 ብወርቃዊ ዕድላት ተዓጂብና፡ ብተዛምዳዊ፡ ብማዕበላዊ ደገፍ ኣፋሽ ማሚቕና ንጅምሮ ዘሎና ጉዕዞ ለውጢ፡ ኣዝመርኡ ንባህሪ ህዝብታት ኤርትራ ዝምልሽ መሰረታዊ ለውጢ ኣብ ምርግጽ ስንቂ ክኾነና እንተኾይኑ፡ ዕዮ ገዛና ብንቕሓትን ተወፋይነትን ኣንገህና ክንፍጽም ኣሎና። ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ/ሰደግኤ/፡ ሰፊሕ ህዝባዊ ተቓውሞ ህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ፡ መንእሰያት ኤርትራ ድማ ብፍላይ፡ መሰረታዊ ለውጢ ኣብ ምርግጽ ዘካይድዎ ቃልሲ፡ ጉቡኡ ክፍጽም፡ ዝከኣሎ ኩሉ ክበርክት ድልው እዩ።

ዜናን ባህልን ቤት-ጽሕፈት፡
ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)